

الف) قلمرو زبانی

- ۱- معنی واژگان مشخص شده را به ترتیب بنویسید :
- الف) حال را با بونصر بگفتم و این مرد بزرگ و **کافی** ، به نشاط ، قلم در نهاد.
ب) سپیده فردای گنجه ، با نهیب و **صفیر** گلوله‌های توپ روس ، باز شد.
پ) من **فلا** کردم.
ت) **شماریت** با من ببايد گرفت
ث) به سوی **هژبر زیان** کرد رو .
ج) مرا قضای آسمانی در این **ورطه** کشید.
- ۲- در هر یک از جملات زیر یک واژه از نظر املايي نادرست است ، آن را بیابید و درست آن را بنویسید :
- الف) به نام چاشنی بخش زبان‌ها هلاوت‌سنج معنی در بیان‌ها
ب) بانگ و غریو و هزاهز خواست.
پ) علم در همه بایی لایق است و عالم در آن باب بر همه فایغ .
ت) آورده‌اند که در ناحیت کشمیر **متسیدی** خوش و مرغزاری نزه بود.
ث) سر ایشان کبوتری بود که او را مطوقه گفتندی و در متاوعت او روزگار گذاشتندی.
ج) سلیمان نان خشک و نمک در پیش او نهاد و بر سبیل اعتزاز بیتی بر زبان راند.
- ۳- جمله روبه‌رو را مجهول کنید : « شاید شیرین راز نهانی را به فرهاد بگوید. »
- ۴- کدام گزینه از نظر ساختمان واژه وندی است :
- الف) پیشه ب) پیشه پ) پوشه ت) توشه
- ۵- نوع وابسته پسین را در عبارت زیر مشخص کنید :
- « روز پنجم همراه با بچه‌های کلاس به گردش رفتیم و منظره دیدنی توجه ما را به خود جلب کرد. »
- الف) سرانجام ب) رنگ کردن پ) نیاکان ت) نمی‌رود
- ۶- واژه « **شنبه** » را یکبار به عنوان **مُسند** و یکبار به عنوان **قید** در جمله‌ای بکار ببرید :
- الف) **مُسند** ب) **قید**
- ۷- برای هر یک از الگوهای زیر ، مثالی بنویسید :
- الف) **بن مضارع + ان** ب) **مصدر + ی** پ) **اسم + انه** ت) **بن ماضی + ه**
- ۸- در کدام گزینه **نقش تبعی وجود دارد** :
- الف) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن
ب) جامی می دوشینه به من داد و مرا گفت
پ) از من مطلب صبر جدایی که ندارم
ت) عالمی در پناه **نعمت تو**
- من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می‌رود
خوش باش زمانی و مکن یادِ زمانه
سنگی ست فراق و دل محنت‌زده جامی
شکر شکر در دهان دارند
- ۹- هر یک از واژگان زیر ، مشمول کدام وضعیت‌های چهارگانه شده‌اند :
- الف) شوخ ب) رکاب

(ب) قلمرو ادبی

- ۱- در نمونه‌های زیر ، کنایه را بیابید و معنی آن را بنویسید :
- (الف) زرخدان فرو برد چندی به جیب
که بخشنده روزی فرستد ز غیب
- (ب) مادرم شمااتم می‌کرد و می‌گفت : به شترِ افسار گسیخته می‌مانی.
- ۱۱- در عبارت زیر ، دو نمونه استعاره بیابید نوع و مفهوم آن را بنویسید :
- « روزکی چند صبر کنید تا من بر این یک مُشت خاک ، دستکاریِ قدرت بنمایم ، تا شما در این آینه ، نقش‌های بوقلمون بینید. »
- ۱۲- آرایه « متناقض نما » را در مصرع « ای حقیقی‌ترین مجاز ، ای عشق ! » توضیح دهید.
- ۱۳- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید :
- به شعری که از چند بند هم وزن و هم آهنگ تشکیل شده باشد و هر بند شامل چهار مصراع باشد ، یا می‌گویند که بیشتر برای طرح مضامین و به کار می‌رود و رواج آن ، از دوره مشروطه بوده و تاکنون ادامه یافته است.
- ۱۴- جاهای خالی را پر کنید :
- مگو سوخت جان من از فرطِ عشق
خموشی ست هان اولین شرطِ عشق
- (الف)
کنم جان خود را فدای وطن
که او با چنین است پیمان من
- (ب)

(پ) قلمرو فکری

- ۱۵- ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بازگردانی کنید :
- (الف) وادی پر از فرعونیان و قبطیان است
موسی جلو دار است و نیل اندر میان است
- (ب) چو ننمود رخ شاهد آرزو
به هم حمله کردند باز او دو سو
- (پ) ایشان حق مرا به طاعت و مناصحت بگزاردند و به معونت و مظاهرات ایشان از دست صیاد بچستم.
- (ت) به خاکِ درت گر نیارم سجد
مکافات آن بر سرم خاک کن
- ۱۶- مفهوم کلی عبارت « آن قدر گفته‌ام صادقانه بود که در سنگ هم اثر می‌کرد » با کدام گزینه قرابت مفهومی دارد :
- (الف) بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران
کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران
- (ب) گر سنگ از این حدیث بنالد ، عجب مدار
صاحب‌دلان حکایت دل خوش ادا کنند
- (پ) بس که با سنگ ز سختی دل من یکرنگ است
سنگ بر شیشه من ، شیشه زدن بر سنگ است
- (ت) دُرچ (صندوقچه) دهان چون به سخن باز کرد
خرده به یاقوت و به گوهر گرفت

۱۷- عبارت « حالی صواب آن باشد که جمله به طریق تعاون قوتی کنید تا دام از جای بگیریم که ره‌ایش ما در آن است » با همه ابیات به جز بیت تناسب دارد :

(الف)	حُسنَت به اتِّفاقِ ملاحظت جهان گرفت	آری به اتِّفاقِ جهان می‌توان گرفت
(ب)	به بارگاهِ تو چون باد راه نباشد	کی اتِّفاقِ مجالِ سلام ما افتد
(پ)	مورچگان را چو بود اتِّفاق	شیرِ ژیان را بدرانند پوست
(ت)	دو دوست با هم اگر یکدل اند در همه کار	هزار طعنه دشمن به نیم‌جو نخرند

۱۸- کدام گزینه با بیت « لب و دندانِ سنایی همه توحیدِ تو گوید / مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی » بیشترین قرابت را دارد :

(الف)	به حشرم بده نامه در دست راست	ز هولم در آن روز بی‌باک کن
(ب)	خود نه زبان در دهانِ عارفِ مدهوش	حمد و ثنا می‌کند که موی بر اعضا
(پ)	هر سرِ موی مرا با تو هزاران کار است	ما کجاییم و ملامت‌گر بیکار کجا
(ت)	حدیثِ روضه نگویم گلِ بهشت نبویم	جمالِ حور نجویم دوان به سوی تو باشم

۱۹- پیام کدام گزینه با سایر ابیات متفاوت است :

(الف)	سخنِ عشقِ تو بی آنکه برآید به زبانم	رنگِ رخساره خبر می‌دهد از حالِ نهانم
(ب)	هزار جَهد بکردم که سرِّ عشقِ بیوشم	نبود بر سرِ آتش میسرم که نجوشم
(پ)	رازِ مُشکِ سرِ زلفت در دل	می‌نهفتم ، ز سخن بو آمد
(ت)	نشود فاشِ کسی آنچه میانِ من و توست	تا اشاراتِ نظرنامه‌رسانِ من و توست

۲۰- در بیت « میانِ موج می‌رقصید در آب / به رقصِ مرگ ، اخترهای انبوه » به کدام باورِ قُدا اشاره دارد ؟

۲۱- از عبارت « اگر فکر و حواسم این جهانی است ، بهره‌ای والاتر از بهرِ من نیست ، روح را خاک نتواند مُبَدَّل به غبارش سازد ؛ زیرا هر دم به تلاش است تا که فردا رود » سه مفهوم استخراج کنید و بنویسید .

- ۱- الف) با کفایت ، کاردان
 ب) بانگ ، فریاد ، آواز
 پ) کلک زدم ، برای شیطنت کمین کردم
 ت) حساب پس دادن
- ۲- الف) حلاوت‌سنج
 ب) خاست
 ج) مهلکه ، خطر و دشواری
 د) مطاوعت
 ه) فایق
 ز) مُتصیّد
- ۳- شاید آن رازِ نهانی به فرهاد گفته شود.
- ۴- پ) پوشه
- ۵- پنجم : صفت شمارشی کلاس : مضاف الیه
 دیدنی : صفت بیانی
- ۶- الف) فردا شنبه است.
 ب) علی شنبه به مسافرت می‌رود.
- ۷- الف) خندان
 ب) دیدنی
 پ) کودکانه
 ت) گفته
- ۸- الف) « خود » بدل برای من
- ۹- الف) تغییر معنا داده است.
 ب) با حفظ معنای قدیم ، معنای جدید نیز گرفته است.

- ۱۰- الف) زنخدان فرو بردن : بیکار نشستن و فعالیت نکردن
 ب) به شتر افسار گسیخته ماندن : وحشی بودن
- ۱۱- آینه : استعاره‌ی مصرحه از دل انسان ، نقش‌های بوقلمون : استعاره مصرحه از جلوه‌های صفات الهی در وجود انسان است.
- ۱۲- اگر حقیقی‌ترین هست دیگر نمی‌تواند مجاز باشد ، چون این دو ، با هم تناقض دارند ، یعنی هر یک وجود دیگری را نقض می‌کند.
- ۱۳- چهار پاره - دو بیتی‌های پیوسته - اجتماعی - سیاسی
- ۱۴- الف) ببین لاله‌هایی که در باغ ماست
 ب) دفاع از وطن کیشِ فرزانیست
 خموشند و فریادشان تا خداست
 گذشتن ز جان ، رسمِ مردانگیست

- ۱۵- الف) سرزمین ما پر از ستمگران و ظالمان است ، رهبر ما در جلو حرکت می‌کند و موانع و مشکلاتی پیش رو داریم.
 ب) وقتی که هیچ کدام از آن دو به خواسته خود { پیروزی بر حریف } نرسیدند ، بارِ دیگر از دو طرف به هم حمله کردند.
 پ) آن‌ها با پیروی و نصیحت‌پذیری ، حقِ مرا به جا آوردند و من با یاری و حمایتِ آن‌ها از دستِ شکارچی رها شدم.
 ت) اگر به درگاهت سجده و از دستورات اطاعت نکنم به کیفرِ آن مرا بیچاره و نابود کن.
- ۱۶- ب) صاحب‌دلان حکایت دل خوش ادا کنند.
- ۱۷- ب)
- ۱۸- الف)
- ۱۹- ت) ، مفهوم گزینه‌های الف) و ب) و پ) عشق پنهان نمی‌ماند.
- ۲۰- قُدا باور داشتند هر انسانی برای خود در آسمان ستاره‌ای دارد که با مرگش ، آن ستاره نیز خاموش می‌شود.
- ۲۱- الف) طرزِ تفکرِ ما هرگونه که باشد ما نیز همان‌گونه خواهیم بود. ب) بی‌ارزش بودنِ دنیا پ) رشد و تعالی و زوال‌ناپذیری روح